

جلسات شرح و تفسیر

حجت الاسلام و المسلمین استاد

محمد جواد حاج علی اکبری

موضوع:

دعای چهل و دوم (ختم قرآن)

جلسه ۲۲

۱۳۹۶/۰۷/۱۷

■ سیمای قیام حسینی و اصحابش در آینه‌ی قرآن

■ فرقان نهضت‌ها

■ رسالت ویژه‌ی سیدالشهدا (علیه السلام) در تبیین اسرار قرآنی

■ نصرت الهی در عاشورا

■ منشأ دشمنی با اهل بیت (علیهم السلام)

■ ویژگی حضرت عشق و یارانش

■ حسین شهادت می‌دهد

خدا، در جوانی روزی شما گردد.

سیمای قیام حسینی و اصحابش در آینده قرآن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ

در مورد دعای ۴۲ صحیفه سخن می‌گفتیم که موضوع آن قرآن کریم بود. تا اینجای بحث، امام از جمال قرآن کریم پرده‌برداری جالبی کردند. امام از خداوند کمک خواستند تا جزء کسانی باشیم که حق رعایت را در مورد قرآن کریم ادا می‌کنند. امیدواریم گوینده و شنونده توفیق عمل پیدا کنند و سطح ارتباط ما با قرآن کریم، ارتقا یابد.

بحث امشب ما، مراجعه‌ای به قرآن کریم است که با مباحث جاری صحیفه هماهنگ است؛ منتها با نگاه حسینی یا به تعبیری با تماشای سیمای قیام حسینی و اصحاب او در آینده قرآن. بحث صحیفه‌ی ما به این

ان‌شاءالله که عزاداری‌ها و عرض ارادت‌های عزیزان و تمام دوستان سید الشهداء (علیه السلام) در ایام ماه محرّم، مورد پذیرش حضرت حق تبارک و تعالی باشد و خدای متعال، توفیق ادامه‌ی بهره‌مندی در ادامه‌ی ماه محرّم و صفر و بلکه در همه‌ی عمر، کرامت نماید.

توفیق شد و با یاد دوستان و اصحاب صحیفه، در مواقف و مشاهد بودیم. شما را دعا کردیم؛ چه در بیت الله و مسجدالحرام و چه در عرفات و منا. همه‌جا شما را دعا کردیم. ان‌شاءالله خدای متعال این دعاها را مستجاب کند و از همه‌ی حجاج بیت‌الله الحرام به لطف خود بپذیرد و نور حج برای ایشان باقی بماند. امیدوارم حج خانه‌ی

نگاه بررسی می‌کردم؛ منتها الان در قالب نگاه به سوره‌ی آل عمران، این موضوع را بررسی می‌کنم.

فرقان نهضت‌ها

سوره‌ی آل عمران این‌گونه شروع می‌شود: «الْم اللهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنْزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ مِنْ قَبْلُ هُدًى لِلنَّاسِ وَأَنْزَلَ الْفُرْقَانَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ؛ [۱] الف لام میم، خدا است که هیچ معبودی جز او نیست و زنده [پاینده] است. این کتاب را در حالی که مؤید آنچه [از کتاب‌های آسمانی] پیش از خود می‌باشد، به حق [و به تدریج] بر تو نازل کرد و تورات و انجیل را پیش از آن برای رهنمود مردم فرو فرستاد و فرقان [=جداکننده

نقطه رسید که بین قرآن و عترت همتایی مطرح شده است و امام (علیه السلام) خطاب به خدا بیان می‌کنند که تو علم قرآن را به نحو کامل به پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله) دادی و ما را مفسر و شارح قرآن قرار دادی.

تأمل تاسوعایی ما در سوره‌ی آل عمران است. البته این موضوع انتخابی نبود و من در تلاوت به ابتدای این سوره رسیدم، با خودم گفتم از منظر حسینی به سوره‌ی مبارکه‌ی آل عمران نگاه کنم. فهرستی به دست آمد که خدمت‌تان عرض خواهم کرد. البته ممکن است همه‌ی این مباحث در جلسه‌ی جاری بیان نشود.

اگر وقت می‌کردم، از سوره‌ی حمد تا آخر قرآن را به شکل فراخ‌تر و وسیع‌تری با همین

خالص و مخلص و محض است. قرآن، کتاب انقلاب حسینی است و همه‌ی نهضت حسینی و ابعاد و روش و استراتژی و منتها و تاکتیک و وجوه آن، منطبق بر کلام الهی و شرح و تفسیر آن در کتاب الهی است. نهضت حسینی که عین القرآن و قرآن عینی است، نهضت همه‌ی انبیا را که دارای کتاب بودند، زنده و تشریح و تبیین و تفسیر و تصدیق کرد و از تحریف بازداشت؛ همان‌گونه که قرآن کریم، آن کتاب‌ها را تبیین و تشریح کرد.

وجود مقدس سیدالشهدا (علیه السلام)، احیاگر همه‌ی انبیای پیشین و سلف بود. کلمه‌ی فرقان درباره‌ی قرآن کریم به کار رفته است: «وَأَنْزَلَ الْفُرْقَانَ». ویژگی خاص نهضت حسینی هم جنبه‌ی فرقان بودنش است. به

حق از باطل] را نازل کرد. کسانی که به آیات خدا کفر ورزیدند، بی‌تردید عذابی سخت خواهند داشت و خداوند شکست‌ناپذیر و صاحب انتقام است».

تمام نهضت سیدالشهدا (علیه السلام)، شخصیت و یاران ایشان و انگیزه و مبنای آنان برای قیام و اقدام و تمام این تابلوی پرجاذبه‌ی نقاشی‌شده با عنوان عاشورا، در «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» خلاصه شده است. «بِسْمِ اللَّهِ»، یعنی به نام خدا و برای خدا که آن هم فی الله است. بای بسم الله خیلی عجیب است. قیام اباعبدالله (علیه السلام)، گشایش رحمت و اسعه‌ی الهی به سوی خلق است که ذیل الرحمن و الرحیم تعریف می‌شود. قیام هم از اول تا آخر با بسم الله است و رنگ خدایی دارد و به خاطر خدا است و توحید

وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ
 آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا
 يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ؛ او است
 کسی که این کتاب [=قرآن] را
 بر تو فروفرستاد. پاره‌ای از آن
 آیات محکم [=صریح و روشن]
 است. آنها اساس کتابند و
 [پاره‌ای] دیگر متشابهاتند [که
 تأویل‌پذیرند]. اما کسانی که در
 دل‌هایشان انحراف است، برای
 فتنه‌جویی و طلب تأویل آن [به
 دلخواه خود] از متشابه آن پیروی
 می‌کنند، با آنکه تأویلش را جز
 خدا و ریشه‌داران در دانش کسی
 نمی‌داند؛ [آنان که] می‌گویند
 ما بدان ایمان آوردیم، همه
 [چه محکم و چه متشابه] از
 جانب پروردگار ما است و جز
 خردمندان کسی متذکر نمی‌شود».

قرآن، آیات محکمت و آیات
 متشابهات دارد. اگر بخواهیم
 یکی از وجوه قرآنی را نقل کنیم

وسيله‌ی قرآن، مرزها و خط‌ها
 را برای ما مشخص ساخت
 تا بتوانیم تا قیامت، مسیر را
 تشخیص دهیم. نهضت اباعبدالله
 (علیه السلام) فرقان همه‌ی نهضت‌ها
 است و بر اساس آن، شما دارای
 شاخص می‌شوید و می‌توانید
 با تکیه بر آن، همیشه صراط
 مستقیم را داشته باشید. همه‌ی
 ملت‌ها می‌توانند با تکیه بر
 نهضت حسینی، توانایی تشخیص
 بین حق و باطل را پیدا کنند.

رسالت ویژه سیدالشهدا (علیه السلام)

در تبیین اسرار قرآنی

آیه‌ی هفتم بیان می‌دارد: «هُوَ
 الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ
 آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ
 وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ
 فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا
 تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ
 تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ

غواصی کنید. وقتی با سفینه الحسین به دریای معارف قرآنی بروید، اهل نجات خواهید بود.

وجود مقدس سیدالشهدا (علیه السلام) در تبیین اسرار قرآنی، رسالت ویژه‌ای داشته و قیام ایشان، از بسیاری از وجوه اسرار قرآنی پرده‌برداری کرد. اهلش این وجوه را درک می‌کنند و برخی از اهل عرفان، اسرار حسینه نوشته‌اند که ذیل شخصیت حضرت و به مدد آن بزرگوار موفق شدند، بسیاری از لطایف و اسرار قرآنی را کشف و دریافت کنند. عبور از این آیات سخت است، اما به‌علت تنگی وقت، ناچار هستیم بگذریم.

نصرت الهی در عاشورا

در آیه‌ی سیزدهم چنین می‌خوانیم: «قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ

که نیاز به تفسیر و شارح دارد، تقسیم آیات قرآنی به محکم و متشابه است. بدون قرآن ناطق، انسان در متشابهات گرفتار گمراهی می‌شود؛ مخصوصاً اگر گرفتار اعوجاج درونی و مرض باشد. برای چنین کسی، قرآن نه تنها هادی نیست؛ بلکه مضر هم هست. برای بهره‌مندی تام از ظرفیت‌های قرآن کریم، چاره‌ای جز مراجعه به راسخان در علم وجود ندارد.

اگر در این آیه‌ی شریفه، «الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ» را عطف به «الله» بگیریم، یعنی تأویل به صورت ذاتی نزد خدای متعال است و به اذن خدای متعال در اختیار راسخان در علم قرار می‌گیرد. بنابراین شما به مدد آنان می‌توانید از گمراهی نجات یابید و بدون غرق شدن در این دریای بی‌کران

نصرت الهی در مواجهه‌ی بین جبهه‌ی حق و باطل، گاهی به صورت ظاهری و گاهی باطنی رخ می‌دهد. در نصرت ظاهری، فئه‌ی حق غلبه‌ی ظاهری پیدا می‌کند و در نصرت باطنی، گرچه فئه‌ی حق مغلوب می‌شود، در واقع به صورت فاتحانه از میدان خارج می‌شود.

در رویارویی عاشورا، سیدالشهدا (علیه السلام) منصور بود که فاتح به نصر باطنی بود. در این رویارویی، آیه‌ی الهی را مشاهده می‌کنید که میلیون‌ها قلب را فتح کرد و آینده هم به دست او فتح خواهد شد. این عبرت است اما درک این عبرت، بصیرت خاص می‌خواهد.

ممکن است بگویید لشکر یزید، ظاهراً کافر نبودند؛ اما اگر به نگاه دقیق و بصیرانه

فِي فِتْيَانِ التَّقَا فِئَةٌ تَقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأُخْرَى كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَهُمْ رَأَى الْعَيْنِ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ؛ قطعاً در برخورد میان دو گروه برای شما نشانه‌ای [و درس عبرتی] بود. گروهی در راه خدا می‌جنگیدند و دیگر [گروه] کافر بودند که آنان [=مؤمنان] را به چشم دو برابر خود می‌دیدند و خدا هر که را بخواهد به یاری خود تأیید می‌کند. یقیناً در این [ماجرا] برای صاحبان بینش عبرتی است.

از مصادیق برتر التقا و برخورد دو گروه با یکدیگر در مقام مقاتله، که یکی گرفتار فهم و کفر فکری و باطنی و عملی و دیگری با نیت الهی است، التقا گروه و فئه‌ی یزیدیه و فئه‌ی حسینه است که در آن آیه و نشانه‌ی الهی مشاهده می‌شود.

منشأ دشمنی با اهل بیت (علیهم السلام)

آیه‌ی بعدی، آیه چهارده آل عمران، ریشه‌ی دشمنی با اهل بیت (علیهم السلام) را نشان می‌دهد: «زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ؛ دوستی خواستنی‌ها [ی‌گوناگون] از زنان و پسران و اموال فراوان از زر و سیم و اسب‌های نشاندار و دام‌ها و کشتزار [ها] برای مردم آراسته شده؛ [لیکن] اینها مایه تمتع زندگی دنیا است و [حال آنکه] فرجام نیکو نزد خدا است».

وجه جمع تمام سواره‌ها و پیاده‌هایی که در برابر سید الشهدا (علیه السلام) ایستادند،

بینید، خواهید دید که گرفتار کفر مرکب شده بودند که یک مرحله بالاتر از کفر بسیط است. کفر مرکب همان نفاق است که با کفر بسیط، ریشه‌ی مشترکی دارد. کفر مرکب، از کفر بسیط خطرناک‌تر است و این مطلب شرحی دارد که در جای خود گفته خواهد شد.

بر این اساس می‌توان گفت حال و روز کسانی که در برابر سیدالشهدا (علیه السلام) موضع گرفتند، در جهنم باطنی، خیلی بدتر از کسانی است که در برابر پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) ایستادند. البته جمع اینها در جهنم در کنار هم خواهند بود؛ اما کسی که در برابر امیرالمؤمنین یا سیدالشهدا (علیه السلام) قرار گرفت، وضعش بدتر است از کسی که در برابر پیامبر (صلی الله علیه و آله) قرار گرفت.

خداوند او را به رو در آتش جهنم می‌اندازد و هلاک می‌شود. [۲]

علت اقدامات عمر سعد و عیدالله بن حر و آن رجاله‌ها، همگی در این آیه تبیین شده است. در آن زمان و هر زمان دیگری، گروه کافر، در دنیا دوستی مشترک هستند: «مَنْ النَّسَاءِ وَالْبَنِينَ... ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا»؛ کل متاع دنیا هیچ است. دشمنان امام حسین (علیه السلام) خودشان را خیلی ارزان فروختند.

ویژگی حضرت عشق و یارانش

آیات بعدی در مورد کسانی است که حسین (علیه السلام) را انتخاب کردند: «قُلْ أُو۟سِب۟ۤكُمۡ بِخَيْرٍ مِّنۢ ذَٰلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنۢدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنۡ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ

گرفتاری به حب شهوات بود. فئهی کافر بر اساس چه منطقی در برابر فئهی مؤمن قرار گرفت؟ بر اساس حب شهوات.

حب شهوات انواعی دارد که در آیه تبیین شده است. همچنین این آیه علت موضع افراد بی‌طرف و کسانی را که دیر رسیدند، تشریح می‌کند.

برای مثال حضرت به چادر عیدالله بن حر جعفری رفت و او را دعوت کردند تا با امام همراه شود. عیدالله گفت: من تجارت و کاسبی دارم و نمی‌توانم با شما بیایم؛ اما شمشیر و اسب خوبی دارم که تقدیم می‌کنم. حضرت فرمودند: اسب و شمشیر ارزانی خودت باشد، حال که با ما نمی‌آیی، از این سرزمین بیرون برو؛ زیرا اگر کسی صدای استغاثه ما را بشنود و اجابت نکند،

و وقت بگیرید؛ چراکه امشب، شب نماز و راز و عشق‌بازی ما است. [۳] سیدالشهدا (علیه السلام) شب عاشورا دنیای ممدوح را تعریف کرد و در روز عاشورا، دنیای ممدوح را تبدیل به تجارتخانه‌ی الهی کرد. اگر بخواهید دنیای مذموم را بشناسید، باید وضعیت فته‌ی کافر را بررسی کنید.

آخرین نامه‌ی امام حسین (علیه السلام) نامه‌ی یک خطی به این مضمون بود: «فَكَانَ الدُّنْيَا لَمْ تَكُنْ وَكَانَ الْآخِرَةُ لَمْ تَزَلْ وَ السَّلَامُ؛ [۴] اما بعد، پس گویا دنیایی نبوده و گویا آخرت همیشه بوده است». متاع حیات دنیا را بررسی کنید تا ببینید چقدر پست و بی‌ارزش است. اگر از قله‌ی عاشورا به دنیا نگاه کنید، آن را به‌خوبی خواهید شناخت. حق این آیات در شب عاشورا

بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ؛ بگو آیا شما را به بهتر از اینها خبر دهم؟ برای کسانی که تقوا پیشه کرده‌اند، نزد پروردگارشان باغ‌هایی است که از زیر [درختان] آنها نهرها روان است. در آن جاودانه بمانند و همسرانی پاکیزه و [نیز] خشنودی خدا [را دارند] و خداوند به [امور] بندگان [خود] بینا است». مقام رضوان، مقام ویژه‌ی فته‌ی مؤمن است.

در آیه‌ی شانزدهم، ویژگی‌های انصار الحسین که فته‌ی قلیل هستند، بیان شده است: «الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا أَمْنَا فَأَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ قَنَا عَذَابَ النَّارِ؛ همان کسانی که می‌گویند: پروردگارا، ما ایمان آوردیم، پس گناهان ما را بر ما بیخوش و ما را از عذاب آتش نگاه دار». این وصف شب عاشورا بود؛ شبی که حضرت فرمود: بروید

البته سال‌ها است که این انس را دارم؛ اما از وقتی توفیق پیدا شد و کنار قبر ایشان در حرم امیرالمؤمنین (علیه السلام) رفتم، ارادت من بیشتر شده است. این روضه‌ها را باید شیخ جعفر شوشتری برای شما بخواند که حسینیات برای او کشف شده است. او باید به شما بگوید که حسین چند بار کشته شد!

حسین شهادت می‌دهد

اما آیه‌ی بعد، یعنی آیه هجده: «شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ؛ خدا که همواره به عدل قیام دارد، گواهی می‌دهد که جز او هیچ معبودی نیست و فرشتگان [او] و دانشوران [نیز گواهی می‌دهند که] جز او که توانا و حکیم است، هیچ معبودی نیست».

بیان شد. حال اگر می‌خواهید بهتر ببینید، بسم الله... ادب بندگی را می‌توان در حسین و یارانش مشاهده کرد که تمام شب عاشورا مشغول ذکر و توبه و استغفار بودند. اگر می‌خواهید اینها را از زبان حضرت حق شناسید، بدانید که این‌گونه بودند: «الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالسَّحَارِ» [5] شکیبایان و راستگویان و فرمانبرداران و انفاق‌کنندگان و آمرزش‌خواهان در سحرگاهان». سحر عاشورا، به تمام سحرهای اولیا آبرو داد. لقاء امام، لقاء الله است و حاصل آن این است که شخص به مقاماتی می‌رسد. یاران حسین بن علی (علیه السلام) به این مقام رسیدند. خدا مرحوم شیخ شوشتری را رحمت کند. من در این شب‌ها خیلی با ایشان مانوس هستم؛

فرجه) می‌خواند و پژواک آن به گوش تمام دوستانش می‌رسد و حس آن منتشر می‌شود و اولین تجلی آن در کربلا برای زائران، و سپس برای تمام دوستان است.

سیدالشهدا (علیه السلام) آنجا با پیشانی و رگ گردن و فک و دندان و چشم و... شهادت داده و ادب بندگی را به کمال رسانده است. حضرت می‌گوید: اگر حسین در تمام دهر زنده باشد و همه‌ی آن را در حال شکر باشد، نمی‌تواند شکر یکی از نعمت‌های تو را به‌جا آورد. الله اکبر از این عرفان حسینی...

در مرحله‌ی بعدی و ظهر عاشورا، زینب باید شهادت دهد و در مرحله‌ی بعدی، از حضرت بقیت‌الله که شاهد این شهادت است، در ناحیه بشنوید. این اولوالعلم که فرزند آن اولوالعلم است، در

امام حسین (علیه السلام) همان «أُولُو الْعِلْمِ» است که شهادت او هم‌ردیف شهادت حق است، و به وحدانیت شهادت می‌دهد. اما برای تبیین مقام سید الشهدا (علیه السلام) در ظهر عاشورا، این آیات را باید خواند: «يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً» [٦] ای نفس مطمئنه، خشنود و خداپسند به سوی پروردگارت بازگرد».

نمی‌دانم تا به حال حسین (علیه السلام) را در این سوره دیده‌اید یا نه؟! اگر می‌خواهید بهتر ببینید، باید در مناجات عرفه ببینید. شرح عرشى مقتل، مناجات عرفه است. آن مناجات را بخوانید و در مقدمه‌اش ببینید که چه بیان شده است. ان‌شاءالله خدا روزی کند در عرفات و در کنار جبل‌الرحمه بخوانید. آنجا حضرت ولی‌عصر (عجل الله تعالی

قالب سلام، شهادت می‌دهد. السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ...

منابع و مأخذ

- حالا شما می‌فهمید «إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ»؛ [۷] دین نزد خدا، اسلام است» یعنی چه! اسلام مجسم و عینی در وجود حجت حق طلوع می‌کند.
- [۱]. آل عمران: ۴۱.
- این سخنان، تماشای حسین (علیه السلام) در آینه‌ی آیه‌های قرآن کریم است.
- [۲]. ابن اعثم کوفی، الفتوح، ج ۵، ص ۸۴
- حال که سخن به اینجا رسید، من یک جمله اضافه کنم و آن اینکه انسان در حج، امام حسین (علیه السلام) را بیشتر می‌شناسد، ولی زبان از بیان آن الکن است. از مقام شامخ سیدالشهدا و حضرت زینب (علیهما السلام) عذرخواهی می‌کنم و می‌گویم: به نظر می‌رسد زینب گفته باشد: داداش! گویا کار برای من سخت‌تر است.
- [۳]. محمدباقر مجلسی، بحارالانوار، ج ۴۴، ص ۳۹۱-۳۹۲.
- [۴]. ابن قولویه، کامل الزیارات، ص ۷۵.
- [۵]. آل عمران: ۱۷.
- [۶]. فجر: ۲۷-۲۸.
- [۷]. آل عمران: ۱۸.

افق‌ها؛ درنگی بر مسئله‌تعلیم و تربیت

OfoghHa.ir © سامانه پیامکی: ۳۰۰۰۴۸۵۹۵۹

۲ شنبه‌ها

بعد از نماز مغرب و عشاء

(۶ ماه دوم سال)

تهران، خیابان سرچشمه
مجمع فرهنگی شهدای هفتم تیر